



॥ सा विद्या या विमुक्तये ॥

# स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

“ज्ञानतीर्थ” परिसर, विष्णुपूरी, नांदेड - ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

**SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY NANDED**

“Dnyanteerth”, Vishnupuri, Nanded - 431606 Maharashtra State (INDIA)

Established on 17th September 1994 – Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

## ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Website: [www.srtmun.ac.in](http://www.srtmun.ac.in)

E-mail: [bos.srtmun@gmail.com](mailto:bos.srtmun@gmail.com)

Fax : (02462) 229574

संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदव्युत्तर स्तरावरील द्वितीय वर्षाचे CBCS Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०–२१ पासून लागू करण्याबाबत.

### परियोग

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक २० जून २०२० रोजी संपन्न झालेल्या ४७व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील विषय क्र.१३/४७–२०२०च्या ठारावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदव्युत्तर स्तरावरील द्वितीय वर्षाचे खालील विषयांचे C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०–२१ पासून लागू करण्यात येत आहेत.

- १) एम.ए.–द्वितीय वर्ष–इंग्रजी
- २) एम.ए.–द्वितीय वर्ष–हिंदी
- ३) एम.ए.–द्वितीय वर्ष–मराठी
- ४) एम.ए.–द्वितीय–संस्कृत
- ५) एम.ए.–द्वितीय वर्ष–उर्दू
- ६) एम.ए.–द्वितीय वर्ष–अर्थशास्त्र
- ७) एम.ए.–द्वितीय वर्ष–भूगोल
- ८) एम.ए.–द्वितीय वर्ष–इतिहास
- ९) एम.ए.–द्वितीय वर्ष–तत्त्वज्ञान
- १०) एम.ए.–द्वितीय वर्ष–राज्यशास्त्र
- ११) एम.ए.–द्वितीय वर्ष–मानसशास्त्र
- १२) एम.ए.–द्वितीय वर्ष–लोकप्रशासन
- १३) एम.ए.–द्वितीय वर्ष–समाजशास्त्र

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या [www.srtmun.ac.in](http://www.srtmun.ac.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निर्दर्शनास आणून द्यावी.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,  
विष्णुपूरी, नांदेड – ४३१ ६०६.  
जा.क्र.: शैक्षणिक–१ / परिपत्रक / पदव्युत्तर–सीबीसीएस अभ्यासक्रम /  
२०२०–२१ / २५०

दिनांक : ०८.०७.२०२०.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परिक्षा व मूल्यमापन मंडळ यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) साहाय्यक कुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) उपकुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, शैक्षणिक विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.



स्वाक्षरित / –  
**उपकुलसचिव**  
शैक्षणिक (१–अभ्यासमंडळ) विभाग



# **Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded**

## **SYLLABUS**

**History M. A. Second Year**

**Semester III and IV**

**Semester Pattern (Choice Based Credit System)**

**(With Effective from 2020-2021)**

# Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

## History M.A. Second Year – Semester III & IV

### Semester Pattern

**(Choice Based Credit System)**

**2020-2021**

Semester	Core Course	Paper No	Title of the Paper	Lecture/ Week	Total no of lectures	CA	ESE	Total Marks	Credits
III	CCHIS IX	IX	Women's In Indian History	04	55	25	75	100	04
	CCHIS X	X	History of Modern Maharashtra	04	55	25	75	100	04
	CCHIS XI	XI	History of Modern World	04	55	25	75	100	04
	CCHIS XII	XII	Tourism Or Trends in Indian History	04 04	55 55	50 25	50 75	100	04
			<b>Total</b>	<b>16</b>	<b>220</b>			<b>400</b>	<b>16</b>
IV	CCHIS XIII	XIII	Women's In Indian History	04	55	25	75	100	04
	CCHIS XIV	XIV	History of Modern Maharashtra	04	55	25	75	100	04
	CCHIS XV	XV	History of Modern World	04	55	25	75	100	04
	CCHIS XVI	XVI	Tourism Or Trends in Indian History	04 04	55 55	50 25	50 75	100	04
			Project	-	-	CA	Report	<b>Total</b>	
			<b>Total</b>	<b>16</b>	<b>220</b>			<b>500</b>	<b>20</b>

**Note:- CA: Continuous Assessment.**

**ESE: End of Semester Examination**

**Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded**  
**History M.A. Second Year – Semester III & IV**  
**Semester Pattern**  
**(Choice Based Credit System)**  
**2020-2021**

**History M.A. Second Year -Semester - III**

Paper No	Title of the Paper	Continuous Assessment	End Semester Marks	Total CA+ESE
IX	Women's In Indian History	25	75	100
X	History of Modern Maharashtra	25	75	100
XI	History of Modern World	25	75	100
XII	Tourism Or Trends in Indian History	50 25	50 75	100

**History M.A. Second Year -Semester - IV**

Paper No	Title of the Paper	Continuous Assessment	End Semester Marks	Total CA+ESE
XIII	Women's In Indian History	25	75	100
XIV	History of Modern Maharashtra	25	75	100
XV	History of Modern World	25	75	100
XVI	Tourism Or Trends in Indian History	50 25	50 75	100
	Project	Over all Evaluation & Viva- Voce  25	Project Report  75	-  100



# **Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded**

**M.A Second Year**

**Semester III & IV**

## **Paper Name– Women’s In Indian History**

**Internal Marks**

(Test I-5, Test II-5, Home Assignment-10, Seminar-5= 25+Theory Exam-75=Total Marks 100)

### **Salient Features:**

- 1) This paper deal with achievements Women’s of Indian History.
- 2) The important role played by women in various period of history is depicted.
- 3) This paper focus on transformation of Women’s position in society.
- 4) This paper will facilitate the enlightened thinking of the students.

### **Utility:**

- 1) This paper deals with the position of women at rural & urban level through the time.
- 2) This paper puts light on religious, social & political condition of women in India & Maharashtra.
- 3) This paper will enrich the knowledge about women’s history among students.

### **Learning Objectives:**

- 1) This paper will help students to develop critical understanding about women’s status in Ancient, Medieval and Modern India.
- 2) To make acquainted the students with the contribution of the Women reformers.
- 3) It will help them to recognize the feminist views on various issues.
- 4) It will give them knowledge about various ideas of Justice, criminal offences and violence relating to women.

### **Prerequisites:**

- 1) The students are known about the Indian History.
- 2) The students are known about the socio-religious reformers.
- 3) The students are known about the political movement in India & Maharashtra.

# **Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded**

**M.A Second Year**

**Semester III**

## **Paper –IX - Women’s In Indian History**

**Credits- 04**

**Periods-55**

**Marks-100**

**Internal Marks**

(Test I-5, Test II-5, Home Assignment-10, Seminar-5= 25+Theory Exam-75=Total Marks 100)

---

<b>UNIT</b>	<b>Periods</b>
<b>I) Life of Women In India</b>	<b>13</b>
a) Life of Women in Ancient India	
b) Life of Women in Medieval India	
c) Life of Women in Modern India	
<b>II) Women’s in Bhakti Movement</b>	<b>14</b>
a) Saint Muktabai	
b) Saint Janabai	
c) Saint Bahinabai	
<b>III) Efficient Women during Shivkal</b>	<b>14</b>
a) Rajmata Jijabai	
b) Maharani Yesubai	
c) Maharani Tarabai	
<b>IV) Acts for Women Empowerment</b>	<b>14</b>
a) Prevention of Sati act 1829	
b) Widow Remarriage Act 1856	
c) Child Marriage Prohibition act 1872	

# **Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded**

**M.A Second Year**

**Semester IV**

## **Paper –XIII - Women’s In Indian History**

**Credits- 04**

**Periods-55**

**Marks-100**

**Internal Marks**

(Test I-5, Test II-5, Home Assignment-10, Seminar-5= 25+Theory Exam-75=Total Marks 100)

---

**UNIT**

**Periods**

### **I) Contribution of Women in Indian Freedom Struggle 14**

- a) Contribution in Gandhian Movement – Vijayalaksmi Pandit
- b) Contribution in Revolutionary Movement – Veena Das
- c) Contribution in Hyderabad Freedom Struggle – Dagadabai Shelke

### **II) Women in Social Movement in India 14**

- a) Satyashodhak samaj Movement – Savitribai Phule
- b) Dalit Movement – Ramabai Ambedkar
- c) Agriculture & Labor Movement – i) Vimaltai Patil ii) Ushatai Dange

### **III) Feminism Movement 14**

- a) Feminism- Definition & Nature
- b) Rise of Feminism movement
- c) Leaders of Feminism Movement – Vidya Bal
- d) Importance of Feminism Movement

### **IV) Historiography and Women 13**

- a) Tarabai Shinde
- b) Romila Thapar
- c) Gail Omvedt

## संदर्भ ग्रंथ

### मराठी

- 1) साने पी एस., **स्त्री जीवन**, मौज प्रकाशन, मुंबई, १९६७
- 2) भागवत कमल, **स्त्री चळवळीची वाटचाल**, प्रागतिक पुस्तक प्रकाशन, पुणे, १९८५
- 3) खडपेकर विनया, **स्त्री स्वातंत्र्यवादीनी विसाव्या शतकातील परिवर्तन**, पॉप्युलर प्रकाशन, १९९१
- 4) खोले विलास (संपा.), **ताराबाई शिंदे लिखित स्त्री पुरुष तुलना**, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे १९९९
- 5) नानिवडेकर मेघा (संपा.), **महाराष्ट्रातील स्त्री चळवळीचा मागोवा**, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
- 6) साळुंखे आ. ह., **हिंदू संस्कृती व स्त्री, लोकवाग्द्वय गृह**, मुंबई, १९९८
- 7) पाटील लिला, **भारतीय स्त्रीजीवन**, मेहता प्रकाशन, पुणे १९९०
- 8) मुन मीनाक्षी, **फुले आंबेडकरी स्त्री चळवळ**, संत प्रकाशन, नागपूर, २००२
- 9) डॉ. कठारे अनिल, **भारतीय स्त्री चळवळीचा इतिहास**, एज्युकेशनल पब्लिशर्स एंड डिस्ट्रिब्युटर्स, औरंगाबाद, २०१३
- 10) प्रा. चिरडे बालाजी, **भारतीय इतिहासातील स्त्रिया**, निर्मल प्रकाशन, नांदेड, २००६
- 11) डॉ मोहोड शालिनी, **राजमातोश्री जिजाऊसाहेब चारित्र**, मातृभूमी प्रकाशन, पुणे, २००६
- 12) डॉ. भालेराव इंद्रजित, **महाराष्ट्राचे शिल्पकार ताराबाई शिंदे**, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई, २००८
- 13) ऑम्वेट गेल, **जोतिबा फुले आणि स्त्रीमुक्तीचा विचार**, लोकवाग्द्वय गृह, मुंबई, २००९
- 14) डॉ देशपांडे सुषमा, **भारतीय इतिहासातील स्त्रियांचे सामाजिक व सांस्कृतिक स्थान**, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद
- 15) डॉ गायकवाड श्रीकांत व प्रा मांजरे रामकिशन, **भारतातील सामाजिक चळवळी**, अरुणा प्रकाशन, लातूर, २००९
- 16) खडसे सुनीता, खडसे संतोष, **ऐतिहासिक परिप्रेक्ष्यातील स्त्रिया इ. स. १८०० ते १९९४**, शुभम पब्लिकेशन्स, पुणे, २०१०
- 17) डॉ. क्हटकर ज्योती, **मराठा व पेशवा कालखंडातील महाराष्ट्रातील कर्तवगार स्त्रिया**, दिलीपराज प्रा. लि, पुणे, २०१०
- 18) आपटे ज श, रोडे पुष्पा, **भारतातील महिला विकासाची वाटचाल**, डायमंड पब्लिकेशन्स, पुणे, २०१२
- 19) गाठाळ साहेबराव, **भारतीय इतिहासातील स्त्रिया व स्त्रीजीवन**, कैलाश पब्लिकेशन्स, औरंगाबाद, २०१७
- 20) डॉ कठारे अनिल, **महाराष्ट्राचा समग्र इतिहास**, कल्पना प्रकाशन, नांदेड, २०१७

21) डॉ. मुटकुळे रामभाऊ, डॉ. बावळे नितीन, **आधुनिक महाराष्ट्रातील समाजसुधारक**, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद,  
एप्रिल २०१८

### English

- 1) Altekar A.S., ***The Position of Women in Hindu Civilization from Prehistoric time to Present day***, Motilal Banarsiadas Publ., 1956
- 2) Kumar Ravindra, ***Western India in the 19th Century***, London, 1968.
- 3) Omvedt Gail, ***Cultural Revolt in a Colonial Society***, Scientific Socialist Education Trust, Bombay, 1976.
- 4) Rosalind O' Hanlon, ***Caste, Conflict and Ideology: Mahatma Jotirao Phule and Low Caste Protest in Nineteenth Century Western India***, Cambridge University Press, 1985
- 5) Sunthankar B.R., ***Nineteenth Century History of Maharashtra, Vol. I (1818-1857)***, Shubhada Saraswal, Pune, 1988.
- 6) Gore M.S., ***Non-Brahmin Movement in Maharashtra***, New Delhi, 1989.
- 7) Phadke Y.D., ***Women in Maharashtra***, Maharashtra Information Centre, Government of Maharashtra, New Delhi, 1989.
- 8) Forbes Geraldine, ***Women in Modern India.***, Cambridge: Cambridge University Press, 1996
- 9) Kumar Radha, ***The History of Doing: An Illustrated Account of Movements for Women's Rights and Feminism in India, 1800-1990***, Delhi, 1997
- 10) Wagle N.K.(ed.) , ***Writers , Editors and Reformers: Social and Political Transformation of Maharashtra***, Manohar , New Delhi,1999.

---

\*\*\*

---



# **Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded**

**M.A Second Year**

**Semester III & IV**

**Paper Name– History of Modern Maharashtra**

**Internal Marks**

(Test I-5, Test II-5, Home Assignment-10, Seminar-5= 25+Theory Exam-75=Total Marks 100)

---

### **Salient Features:**

- 1) This paper deal with achievements in social & Educational fields of Modern Maharashtra
- 2) The women liberation movement is depicted in this paper.
- 3) This paper put light on the transformation of Modern Maharashtra with various aspects.
- 4) This paper will enable the progressive thinking of the students.

### **Utility:**

- 1) This paper dealt with the regional and local history trends, the student should understand the concepts.
- 2) This paper puts light on religious, social & political condition of Modern Maharashtra.
- 3) The historical aspect of this paper will enrich the knowledge of history among students.
- 4) This paper is useful for the preparation of the various competitive examinations.

### **Learning Objectives:**

- 1) The students should learn the reform movement in Modern Maharashtra in detail.
- 2) To make acquainted the students with the contribution of the reformers.
- 3) The history of social & political change will be reassessed in this paper.
- 4) Student should know the historical importance of reform movement in Maharashtra.

### **Prerequisites:**

- 1) The students are known about the modern Maharashtra.
- 2) The students are known about the social reformers.
- 3) The students are known about the political movement in India & Maharashtra.
- 4) The students are known about Social reform movement and transformation.

# **Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded**

**M.A Second Year**

**Semester III**

## **Paper –X - History of Modern Maharashtra**

**Credits- 04**

**Periods-55**

**Marks-100**

**Internal Marks**

(Test I-5, Test II-5, Home Assignment-10, Seminar-5= 25+Theory Exam-75=Total Marks 100)

---

<b>I) Rise of Reform Movements</b>	<b>Periods 12</b>
a) Causes	
b) Nature	
c) Consequences	
<b>II) Early Social Reformers</b>	<b>Periods 15</b>
a) Balshashtri Jambhekar	
b) Dadoba Pandurang Tarkhadkar	
c) Gopal Hari Deshmukh (Lokhitwadi)	
<b>III) Social Awareness</b>	<b>Periods 15</b>
a) Mahatma Jotirao Phule	
b) Rajarshi Shahu Maharaj	
c) Dr. Babasaheb Ambedkar	
<b>IV) Social &amp; Religious Associations</b>	<b>Periods 13</b>
a) Early Association	
b) Prathana Samaj	
c) Aarya Samaj	
d) Satyashodhak Samaj	

# **Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded**

**M.A Second Year**

**Semester IV**

## **Paper – XIV - History of Modern Maharashtra**

**Credits- 04**

**Periods-55**

**Marks-100**

**Internal Marks**

(Test I-5, Test II-5, Home Assignment-10, Seminar-5= 25+Theory Exam-75=Total Marks 100)

---

- |  |                   |
|--|-------------------|
| <b>I) Political Awakening</b>  | <b>Periods 12</b> |
| a) Bombay Association<br>b) Pune Sarwajanik Sabha<br>c) Indian Servant Society   |                   |
| <b>II) Educational Reform Movement</b>   | <b>Periods 13</b> |
| a) Karmveer Bhaurao Patil<br>b) Panjabrao Deshmukh<br>c)Bapuji Salunkhe  |                   |
| <b>III) Revolutionary Movement of Deprived classes</b>   | <b>Periods 15</b> |
| a) Mang – Krantiguru lahuji Salve<br>b) Ramoshi<br>c) Koli<br>d) Bhill<br>e) Importance of Revolutionary movement              |                   |
| <b>IV) Labor Movement</b>  | <b>Periods 15</b> |
| a) Rise of Labor Movement<br>b) Narayan Lokhande<br>c) Shripad Amrut Dange<br>d) S.M. Joshi<br>e) Importance of Labor Movement |                   |

## संदर्भ ग्रंथ

### मराठी

- 1) पंडित नलिनी, **महाराष्ट्रातील राष्ट्रवादाचा विकास**, मॉडर्न बुक डेपोट प्रकाशन, पुणे, १९७२
- 2) सरदार ग.बा., **रानडे प्रणीत सामाजिक सुधारणेचा तत्त्वमीमांसा**, पुणे युनिवर्सिटी, पुणे, १९७३
- 3) फडके य.दि., **विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र, खंड पहिला**, सासवड आश्रम विश्वस्त मंडळ, सासवड, १९८९
- 4) खोबरेकर वि गो, **महाराष्ट्रातील स्वतंत्र लढे १८१८-१८८४**, महाराष्ट्र साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई, १९९४
- 5) फडके य.दि., **विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र, खंड सातवा**, मौज प्रकाशनगृह, मुंबई
- 6) डॉ. बगाडे उमेश, **महाराष्ट्रातील वर्ग जाती प्रबोधन**, लोकवाङ्मय गृह,
- 7) डॉ. दीक्षित राजा, **इतिहास, समाजविचार आणि केशवसुत**, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई, २००५
- 8) डॉ. दीक्षित राजा, **एकोणिसाव्या शतकातील महाराष्ट्र – मध्यमवर्गाचा उदय**, डायमंड पब्लिकेशन्स, पुणे, २००८
- 9) भिडे जी. एल. , पाटील एन. डी , **महाराष्ट्रातील समाजसुधारणेचा इतिहास**, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
- 10) गाठाळ साहेबराव, **आधुनिक महाराष्ट्राचा इतिहास**, कैलाश पब्लिकेशन्स, औरंगाबाद
- 11) डॉ कठारे अनिल, **महाराष्ट्राचा समग्र इतिहास**, कल्पना प्रकाशन, नांदेड, २०१७
- 12) डॉ. कोंडेकर आर.एस., डॉ. भद्रे एन.जी, डॉ. शेटोड एस, **आधुनिक महाराष्ट्राचा इतिहास**, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद, जून ११
- 13) डॉ. कुलकर्णी विजय, **भारतीय स्वातंत्र्यलढ्यातील महाराष्ट्रीयन सशस्त्रता**, विद्या प्रकाशन, नागपूर, २०१२
- 14) डॉ. मुटकुळे रामभाऊ, डॉ. बावळे नितीन, **आधुनिक महाराष्ट्रातील समाजसुधारक**, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद, एप्रिल २०१८
- 15) डॉ. मुटकुळे रामभाऊ, **महाराष्ट्राचे शिल्पकार**, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद, मार्च २०१८

### English

- 1) Kumar Ravindra, **Western India in the 19th Century**, London, 1968.
- 2) Ballhatchet K, **Social Policy and Social Change in Western India 1818-1830**, London 1957
- 3) Verma Sushama, **Mountstuart Elphinstone in Maharashtra (1811-1827)**, K.P. Bagchi and Company, Calcutta, 1981.
- 4) Baden-Powell B.B., **Land Systems of the British**, 3 Vols., Oxford, 1892.
- 5) Gore M.S., **Non-Brahmin Movement in Maharashtra**, New Delhi, 1989.
- 6) Rosalind O' Hanlon, **Caste, Conflict and Ideology: Mahatma Jotirao Phule and Low Caste Protest in Nineteenth Century Western India**, Cambridge University Press, 1985.
- 7) Phadke Y.D., **Women in Maharashtra**, Maharashtra Information Centre, Government of Maharashtra, New Delhi, 1989.

- 8) Wagle N.K.(ed.) , *Writers , Editors and Reformers: Social and Political Transformation of Maharashtra*, Manohar , New Delhi,1999.
- 9) Sunthankar B.R., *Nineteenth Century History of Maharashtra, Vol. I (1818-1857)*, Shubhada Saraswal, Pune, 1988.
- 10) Omvedt Gail, *Cultural Revolt in a Colonial Society*, Scientific Socialist Education Trust, Bombay, 1976.

---

\*\*\*

---



## **Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded**

**M.A Second Year**

**Semester III & IV**

**Paper Name – History of Modern World (1775 A.D - 1945 A.D)**

**Internal Marks**

(Test I-5, Test II-5, Home Assignment-10, Seminar-5= 25+Theory Exam-75=Total Marks 100)

---

### **Salient Features:**

- 1) This paper helps to study the various events in the world.
- 2) The history of modern world is motivational and inspirational.
- 3) 18<sup>th</sup> century was transformational in term of Human development in the history of world.
- 4) Mankind began to move from slavery towards human right with the liberty, equality & Fraternity.
- 5) The platform was provided through League of nations and united nation organizations to solve the various issues at international level.

### **Utility:**

- 1) The students will understand the importance of democracy due to the study of syllabus.
- 2) It will help to conserve the feeling of unity and humanitarian principles among the human being.
- 3) It will help to spread the values of humanity.
- 4) The students will study & analyze the impact of global affairs over India.

### **Learning Objectives:**

- 1) To understand importance of international events through the study of History of world.
- 2) To criticize the various ideologies and motivational elements.
- 3) To enable students to understand economic transition in Europe during the 18th and 19th Century
- 4) To understand the importance of events & development that encouraged the global unity.
- 5) To make aware about the disadvantages of dictatorship.

### **Prerequisites:**

- 1) Student should know the basic concepts of World.
- 2) Student must know the political history of India & world.

# **Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded**

**M.A Second Year**

**Semester III**

## **Paper –XI - History of Modern World (1775 A.D - 1945 A.D)**

**Credits- 04**

**Periods-55**

**Marks-100**

**Internal Marks**

(Test I-5, Test II-5, Home Assignment-10, Seminar-5= 25+Theory Exam-75=Total Marks 100)

---

### **I) American Revolution- Periods 15**

- a) Background
- b) The Causes Of American Revolution
- c) Course Of War
- d) Effects Of American Revolution
- e) Features And Importance

### **II) French Revolution- Periods 15**

- a) Background
- b) Causes of the French Revolution
- c) Course of the French Revolution
- d) Effects of the French Revolution
- e) Features And Importance

### **III) Unification of Italy- Periods 15**

- a) Background of Nationalist Movement
- b) Rise of Nationalist Leaders - Mazzini, Count Cavour, Garibaldi, Victor Emmanuel II
- c) Stages of Unification
- d) Importance of Unification of Italy

### **IV) Unification of Germany- Periods 10**

- a) Background of Nationalist Movement
- b) Parliament of Frankfurt
- c) Rise & Achievements of Bismarck
- d) Stages of Unification
- e) Importance of Unification of Germany

# **Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded**

**M.A Second Year**

**Semester IV**

**Paper –XV- History of Modern World (1775 A.D - 1945 A.D)**

**Credits- 04**

**Periods-55**

**Marks-100**

**Internal Marks**

(Test I-5, Test II-5, Home Assignment-10, Seminar-5= 25+Theory Exam-75=Total Marks 100)

---

**I) Russian Revolution- Periods 10**

- a) Background
- b) Causes Of Russian Revolution
- c) Course Of Russian Revolution
- d) Effects Of Russian Revolution

**II) First World War and League of Nations- Periods 15**

- a) First World War
  - i. Background
  - ii. Causes
  - iii. Course
  - iv. Effects
- b) League of nations
  - i. Foundation
  - ii. Objectives
  - iii. Elements
  - iv. Functions
  - v. Causes of Failure of League of Nations

**III) Rise of Nazism & Fascism- Periods 15**

- a) Adolf Hitler
  - i. Background
  - ii. Foundation and Rise of Nazi Party
  - iii. Causes of the Rise of Nazism
  - iv. Philosophy of Nazism
  - v. Internal policy of Hitler
  - vi. Foreign Policy of Hitler
- b) Benito Mussolini
  - i. Background
  - ii. Causes of rise of Fascism

- iii. Philosophy of Fascism
- iv. Internal policy of Mussolini
- v. Foreign policy of Mussolini

#### **IV) Second World War and UNO-**

**Periods 15**

##### **a) Second World War**

- i. Background
- ii. Causes
- iii. Course
- iv. Effects

##### **b) United Nation Organization**

- i. Foundation
- ii. Objectives
- iii. Elements
- iv. Functions

### संदर्भ ग्रंथ मराठी

- 1) डॉ. आचार्य धनंजय - **आधुनिक युरोप (१७८०-१९६५)**, श्री साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, प्रथमावृत्ती -एप्रिल २००५
- 2) प्रा. जोशी सुधाकर- **आधुनिक जग**, महाराष्ट्र राष्ट्रसभा, औरंगाबाद, प्रथमावृत्ती नोवेंबर १९७०
- 3) डॉ. वैद्य सुमन- **आधुनिक जग भाग एक**, श्री साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, प्रथमावृत्ती -१९९७
- 4) प्राचार्य गायकवाड आर. डी.- **आधुनिक जगाचा इतिहास**, श्री मंगेश प्रकाशन, नागपूर, प्रथमावृत्ती- जुलै १९७७
- 5) डॉ. खाबडे दिनकर- **जागतिक घडामोडीचा इतिहास**, कैलाश पब्लिकेशन्स, औरंगाबाद, प्रथमावृत्ती- फेब्रुवारी १९९१
- 6) डॉ. गवळी पी. ए. - **युरोपचा इतिहास**, कैलाश पब्लिकेशन्स, औरंगाबाद, प्रथमावृत्ती- नोवेंबर १९९४
- 7) डॉ. कुलकर्णी अ. रा .- **आधुनिक युरोप**, देशमुख अँड कंपनी, पुणे, प्रथमावृत्ती-१९६७
- 8) डॉ. कोलारकर रा. गो. - **आधुनिक युरोपचा इतिहास**, आनंद प्रकाशन, नागपूर, १९६७
- 9) प्रा. विभुते जनार्दन - **आधुनिक युरोपचा इतिहास**, विद्या प्रकाशन, नागपूर, प्रथमावृत्ती १९९६
- 10) प्रा. दीक्षित ना. सी. - **युरोपचा इतिहास**, पिंपळापुरे अँड कंपनी पब्लिशर्स नागपूर , दुसरी आवृत्ती -जुलै १९९४
- 11) कदम य न , **आधुनिक जग**, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर २००१

12) डॉ दंदे सदाशिव (संपा.) - **जगाचा इतिहास**, दूरशिक्षण विभाग, स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ,  
नांदेड, २०१७

### हिंदी

- 1) राय कौलेश्वर- **आधुनिक रशिया**, किताब महाल प्रकाशन, अलाहाबाद, १९८३
- 2) गोहित राजीव कुमार- **आधुनिक विश्व का इतिहास**, डिस्कहरी पब्लिकेशन, दिल्ली २०११

### English

- 1) Prof. Mukherjee- **Europe since the French Revolution (1740-1850)**, Mondal Brothers and co. Publishers, Calcutta-12
- 2) Nehru Jawaharlal- **Glimpses of World History**, Jawaharlal Nehru Memorials Fund, Allahabad, 1983
- 3) Ferrell Roberth – **Woodrow Wilson and World War I (1917-21)**, Harper Collins, 1987
- 4) Thomson David, **Europe Since Napoleonic**, (Ind. Edn.) Jain Pustak Mandir, Jaipur, 1977
- 5) Chaurasia- **History of Europe (1870-1945)**, Atlantic Publishers, New Delhi, 2002
- 6) Norman Lowe- **Mastering Modern World History**, Palgrave Macmillan, 2015
- 7) Jain & Mathur, **A History of Modern World**, Jain Prakashan Mandir, 2000

---

\*\*\*

---



# **Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded**

**M.A Second Year**

**Semester III & IV**

## **Paper Name – Tourism**

**Internal Marks**

(Practical-Historical Site or Museum Study Report-40, Viva Voce 10 +Theory Exam=50 Total Marks 100)

### **Silent Features –**

- 1) This paper has wide scope for study of Tourism.
- 2) It focuses on importance of Historical sources.
- 3) It is connected with all related subjects.
- 4) It put light on relation of History with other Sciences.

### **Utility –**

- 1) Students will understand Tourism in Social Sciences.
- 2) To enhance the views regarding the Indian art.
- 3) To contribute constructively towards the building of Tourism.
- 4) To enrich the Historical understanding of the students with reference to creative arts.
- 5) In tourism student will understand the role of Tourism in History.
- 6) To get jobs in Archeology Department and Tourism Industries.
- 7) To conserve the Historical Monuments and places in their local areas.

### **Objectives –**

- 1) To introduce the students to the Indian art from past to present.
- 2) To orient students about how Tourism is studied and understood.
- 3) To give wide exposure to the Indian art through site visits and visual effects.
- 4) To understand the meaning of evolution of Tourism.
- 5) To create awaking to conserve the Historical Heritage by way of establishing the museums.
- 6) To study various views of Tourism.

### **Prerequisite –**

- 1) Student should have basic knowledge of Tourism.

# **Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded**

**M.A Second Year**

**Semester III**

## **Paper -XII - Tourism**

**Credits- 04**

**Periods-55**

**Marks-100**

**Internal Marks**

(Practical-Historical Site or Museum Study Report-40, Viva Voce 10 +Theory Exam=50 Total Marks 100)

---

- |  |                       |
|--|-----------------------|
| <b>I) Introduction of Tourism -</b>            | <b>Periods 15</b>     |
| a) Meaning & Definition of Tourism             |                       |
| b) Types, Nature & Scope of Tourism            |                       |
| c) Historical Background of Tourism            |                       |
| d) Importance of Tourism                       |                       |
| <br><b>II) Development of Tourism-</b>         | <br><b>Periods 15</b> |
| a) Sargent Committee                           |                       |
| b) Maharashtra Tourism Development Corporation |                       |
| c) Elements of Tourism Development             |                       |
| d) Importance of Tourist Guide in Tourism      |                       |
| <br><b>III) Tourism Management-</b>            | <br><b>Periods 15</b> |
| a) Planning                                    |                       |
| b) Transport                                   |                       |
| c) Accommodation                               |                       |
| d) Tourism Marketing                           |                       |
| <br><b>IV) Tourism-</b>                        | <br><b>Periods 10</b> |
| a) Agro  |                       |
| b) Adventure                                   |                       |
| c) Medical                                     |                       |
| d) Amusement Park                              |                       |

# **Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded**

**M.A Second Year**

**Semester IV**

## **Paper –XVI - Tourism**

**Credits- 04**

**Periods-55**

**Marks-100**

**Internal Marks**

(Practical-Historical Site or Museum Study Report-40, Viva Voce 10 +Theory Exam=50 Total Marks 100)

---

<b>I)</b>	<b>Religious Tourist Places-</b>	<b>Periods 13</b>
a)	Joytirling – Aundha Nagnath, Parli Vaijnath b) Dargah – Ajmer c) Gurudwara – Nanded d) Stupa- Sanchi, Sarnath, Lumbini	
<b>II)</b>	<b>Forts &amp; Monuments for Tourism-</b>	<b>Periods 15</b>
a)	<b>Forts</b> i. Raigad ii. Pratapgad iii. Sindhudurg iv. Devgiri	
b)	<b>Monuments</b> i. Sindhkhedraja ii. Tajmahal iii. Bibi Ka Makbara iv. Dikshabumi	
<b>III)</b>	<b>Museum as Tourism-</b>	<b>Periods 13</b>
a)	<b>Definition, Scope and Functions</b>	
b)	<b>Museums-</b> i. Ter ii. Aurangabad iii. Kolhapur iv. Satara	
<b>IV)</b>	<b>Impact of Tourism-</b>	<b>Periods 14</b>
a)	Political b) Social c) Economical d) Cultural	

## संदर्भ ग्रंथ

### मराठी

- 1) डॉ देगलूरकर गो बं., **वेस्क्ल दर्शन**, सेहल प्रकाशन, पुणे, २००८
- 2) डॉ पाठक अरुणचंद्र, **मराठवाडा : एक सांस्कृतिक वारसा**, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद, २०११
- 3) डॉ. कठारे अनिल, डॉ. साखरे विजया, डॉ. पाटील गौतम, **पुरातत्त्व विद्या वस्तू संग्रहालय शास्त्र आणि पर्यटन**, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, मार्च २०११
- 4) डॉ. साखरे विजया, **ऐतिहासिक पर्यटन**, अक्षरलेणे प्रकाशन, सोलापूर, २०१२
- 5) महाजन शा गं, **दफ्तरखाने आणि वस्तू संग्रहालये**, पुणे विद्यार्थी वस्तिगृह प्रकाशन, पुणे, जुन २०१२
- 6) डॉ. पाटील गजांनन, डॉ. साबणे अशोक व डॉ. कठारे अनिल, **प्राचीन शिव आणि जैन मंदिरे**, पूनम प्रकाशन, कंधार, २०१२
- 7) डॉ. कठारे अनिल, डॉ. साखरे विजया, **मंदिरे आणि मूर्तिशिल्प**, अल्फा पब्लिकेशन, नांदेड, २००८
- 8) डॉ. कठारे अनिल, **भारतीय कला आणि स्थापत्य खंड दुसरा**, पूनम प्रकाशन, कंधार
- 9) डॉ साबळे प्रशांत, **वेस्क्ल परिसरातील स्थापत्य शिल्प**, एक्सल अकॅडमी पब्लिशर्स, औरंगाबाद, २०१७
- 10) **विकास पर्यटन मार्गदर्शिका महाराष्ट्र**, पृथ्वीराज प्रकाशन, तेर
- 11) शिंदे एस बी, **पर्यटन भूगोल**, फडके बुक हाऊस, पुणे २०००
- 12) कामत शैला, **संपूर्ण महाराष्ट्र**, उन्नेष, चंद्रनील अपार्टमेंट, पुणे

### **English**

- 1) Deo P.R. – **Temples Of Marathwada**, Jaipur, Publication Scheme, 1993
- 2) Jha S M, **Tourism Marketing**, Himalaya Publishing House, New Delhi, 2011
- 3) Mr. Dulari Qureshi, T.V. Pathy, **Stone Sculpture in the History Museum**, Marathwada University, Aurangabad, 1984
- 4) Bhatia A. K, **International Tourism Fundamental & Practices**, Sterling Publishers, New Delhi, 1995

\*\*\*



# **Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded**

**M.A Second Year**

**Semester III & IV**

**OR**

## **Paper Name – Trends in Indian History**

**Internal Marks**

(Test I-5, Test II-5, Home Assignment-10, Seminar-5= 25+Theory Exam-75=Total Marks 100)

---

### **Salient Features:**

- 1) This paper deals with the trends of Indian historiography.
- 2) It helps to know and focus on important aspects of historiography.
- 3) It throws light on various trends of historiography.

### **Utility:**

- 1) It will help the students to understand the most important aspects of historiography.
- 2) It will make the students aware of the different trends of Indian history.
- 3) It will help the students to understand the importance of various aspects of history writings.

### **Learning Objectives:**

- 1) To understand the importance of caste and its impact on history and to understand the concept of Non-Brahmanical historiography.
- 2) To understand the importance of Neo-Marxist, feminist, environmental, local and regional history.
- 3) To focus on the subaltern, Post-Modern historiography.

### **Pre-Requisites:**

- 1) The students should have an idea of the environment, modernism, structuralism etc.
- 2) They should be aware of the historical concepts such as feminism, gender, caste, etc.
- 3) They should be aware of the local and regional history.

# **Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded**

**M.A Second Year**

**Semester III**

## **Paper –XII - Trends in Indian History**

**Credits- 04**

**Periods-55**

**Marks-100**

Internal Marks

(Test I-5, Test II-5, Home Assignment-10, Seminar-5= 25+Theory Exam-75=Total Marks 100)

---

- |  |                   |
|--|-------------------|
| <b>I) Local and Regional Historiography -</b>                      | <b>Periods 10</b> |
| a) Local History – Concept & Importance                            |                   |
| b) Regional History –Concept & Importance                          |                   |
| <br>   |                   |
| <b>II) Subaltern Historiography -</b>                              | <b>Periods 15</b> |
| a) Concept & Salient Features                                      |                   |
| b) Ranjit Guha, Dipesh Chakravarthy & Sumit Sarkar                 |                   |
| c) Scope, Limitation & Relevance                                   |                   |
| <br>   |                   |
| <b>III) Gender &amp; Feminist Historiography-</b>                  | <b>Periods 15</b> |
| a) Concept of Gender & Feminism                                    |                   |
| b) Tarabai Shinde, Pandita Ramabai, Uma Chakravarty, Kumkum Roy    |                   |
| c) Simone de Beauvoir, Gerda Lerner, Linda Gorden                  |                   |
| <br>   |                   |
| <b>IV) Caste &amp; Non Brahmanical Historiography</b>              | <b>Periods 15</b> |
| a) Caste: Origin, Concept and Mechanism                            |                   |
| b) Mahatma Jotirao Phule and Dr. Babasaheb Ambedkar Historiography |                   |
| c) Non-Brahmanical Historiography: Concept and Importance          |                   |

# **Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded**

**M.A Second Year**

**Semester IV**

## **Paper –XVI - Trends in Indian History**

**Credits- 04**

**Periods-55**

**Marks-100**

**Internal Marks**

(Test I-5, Test II-5, Home Assignment-10, Seminar-5= 25+Theory Exam-75=Total Marks 100)

---

- |  |                   |
|--|-------------------|
| <b>I) Environmental Historiography-</b>              | <b>Periods 15</b> |
| a) Concept and Importance                            |                   |
| b) Annals School                                     |                   |
| c) Contribution of Ramchandra Guha & Sumit Guha      |                   |
| <b>II) Communalism and Historiography -</b>          | <b>Periods 10</b> |
| a) Concept & Salient Features                        |                   |
| b) Impact and Importance                             |                   |
| <b>III) Neo Marxism-</b>                             | <b>Periods 15</b> |
| a) Concept & Salient Features                        |                   |
| b) George Lukacs and Antonio Gramsci                 |                   |
| c) Frankfurt School                                  |                   |
| <b>IV) Post Modernism and Post Structuralism -</b>   | <b>Periods 15</b> |
| a) Post Modernism : Concept and Salient Features     |                   |
| b) Post Structuralism : Concept and Salient Features |                   |
| c) Michel Foucault, Nietzsche and Francis Fukuyama   |                   |

## संदर्भ ग्रंथ

### मराठी

- 1) आठवले सदशिव, **इतिहासाचे तत्वज्ञान**, प्राज्ञ प्रकाशन, वाई १९६७
- 2) टिकेकर अरुण (संपा.), **शहर पुणे: एका सांस्कृतिक संचिताचा मागोवा**, पुणे, २०००
- 3) टिकेकर अरुण, **ऐसा ज्ञानसागर: बखर मुंबई विद्यापीठाची**, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई, २००७
- 4) डॉ. दीक्षित राजा, **पुणे विद्यापीठाचा इतिहास**, पुणे विद्यापीठ, पुणे, १९९९
- 5) डॉ. दीक्षित राजा, **प्रादेशिक इतिहासाचा वर्तमान संबंध**, इतिहास शिक्षक, पुणे, कोल्हापूर, ऑक्टोबर, नोव्हेंबर, डिसेंबर, २००४
- 6) डॉ. बगाडे उमेश, **वासाहतिक महाराष्ट्रातील शेतकरी संघर्षातील समूहभान**, हरिती प्रकाशन, पुणे, २०१७
- 7) डॉ. बगाडे उमेश, **दलित जाणिवेतील द्वंद्वः प्रभुत्व आणि प्रतिकार**, द ताईची प्रकाशन, पुणे, २०११
- 8) डॉ. बगाडे उमेश, **आत्मसन्मानाकडे नेणाऱ्या लढ्याचे तत्त्वमंथनः डॉ बाबासाहेब आंबेडकरांची जातीमीमांसा**, लोकवागळ्य गृह, मुंबई, २०१९
- 9) डॉ. वांबूरकर जास्वदीं (संपा.), **इतिहासातील नवे प्रवाह**, डायमंड प्रकाशन, पुणे, २०१४
- 10) डॉ. भोसले नारायण, **डॉ आंबेडकरांनी केलेली जातीमीमांसा**, अर्थवृ पब्लिकेशन्स, धुळे, २०१२
- 11) डॉ. भोसले नारायण, **अब्राहाणी स्त्रीवाद**, द ताईची प्रकाशन, पुणे, २०१२
- 12) डॉ. भोसले नारायण, **जातवर्गलिंगभाव इतिहासमीमांसा**, द ताईची प्रकाशन, पुणे, २०१२
- 13) डॉ. भोसले नारायण, **विमुक्ती प्रकाशन**, द ताईची प्रकाशन, पुणे, २०१२.
- 14) शिंदे ताराबाई, स्त्रीपुरुष तुलना
- 15) फडके य दि (संपा.), **महात्मा फुले समग्र वागळ्य**, सुधारित आवृत्ती, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई, १९९१
- 16) डॉ. सुनेवार किशन, डॉ. भद्रे एन.जी, **इतिहास लेखनशास्त्र**, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद, जानेवारी २०१३

### English

- 1) Pandita Ramabai, **The High Caste Hindu Women**, 1887.
- 2) Chakravarty Uma, **Brahmanical Patriarchy**, 2013.
- 3) Chakravarty Uma, **Gendering Caste through a Feminist Lens** (Stree, 2002).
- 4) Guha Ranjit, (Ed), **A Subaltern Studies Reader: 1986-1995**, Oxford University Press, Oxford, 1998.
- 5) Francis Fukuyama, **The end of History and the last man**, Free press, 1992

- 6) Chakrabarty Dipesh, *Marx after Marxism: A Subaltern Historian's Perspective*, EPW, 1993.
- 7) Chakrabarty Dipesh, *Rethinking Working Class History Bengal- 1890-1940*, Calcutta, 1984.
- 8) George Lukacs, *History and Class Consciousness: Studies in Marxist Dialectics*, 1923.
- 9) Thapar Romila, *Communalism and Historical legacy: Some Facets*, Social Scientist, June-July, 1990.
- 10) Thapar Romila, Harbans Mukhiya and Bipan Chandra, (ed), *Communalism and Writings of Indian history*, People's Publishing House, New Delhi, 1969.
- 11) Bagade Umesh, *Ambekar's Historical Method*, Critical Quest, New Delhi, 2015.
- 12) Guha Sumit, *Environment and Ethnicity in India 1200-1991*, Cambridge University Press, Cambridge, 1999.

THE END